Vietnamese

Meningitis Research Foundation

Viêm màng não và Nhiễm trùng máu
(Meningitis and Septicaemia)

Viêm màng não và Nhiễm trùng máu là những căn bệnh nghiêm trọng. Những căn bệnh này có thể ảnh hưởng đến mọi người ở bất cứ tuổi nào, nhưng những trẻ sơ sinh, trẻ em và thanh niên là những người có nguy cơ nhiều hơn hết.

Viêm màng não và Nhiễm trùng máu không phải là những căn bệnh thông thường, vì chúng có thể giết người trong nhiều giờ. Nếu được chẩn bệnh sớm, phần đông bệnh nhân được cứu sống, nhưng một số bệnh nhân bị tật nguyền vĩnh viễn và số khác có thể hồi phục hoàn toàn trong một thời gian lâu dài.

Cách thức rất quan trọng để bảo vệ gia đình quý vị là chủng ngừa. Nhưng có một số loại bệnh viêm màng não không thể phòng ngừa được, vì vậy một điều rất quan trọng nữa là quý vị hiểu biết về những căn bệnh này và các triệu chứng của chúng. Bất cứ ai mang bệnh viêm màng não hoặc nhiễm trùng máu cũng cần được giúp đỡ chữa trị khẩn cấp.

Viêm màng não là gì?

Viêm màng não là căn bệnh sưng niêm mạc bao quanh óc. Hình thức nghiêm trọng nhất của viêm màng não là do vi khuẩn gây ra.

Nhiễm trùng máu là gì?

Nhiễm trùng máu là một căn bệnh do máu bị nhiễm độc. Bệnh có thể do cùng một loại vi khuẩn gây ra bệnh viêm màng não.

Quý vị có thể bị bệnh viêm màng não và nhiễm trùng máu cùng một lúc.

Làm cách nào tôi có thể bảo vệ bản thân và gia đình?

- Đối với trẻ em, đường lối hoàn hảo để bảo vệ là chủng ngừa bệnh viêm màng não và nhiễm trùng máu. Các loại thuốc chủng ngừa dành cho trẻ sơ sinh nằm trong chương trình chủng ngừa cho trẻ em chống lại nhiều loại viêm màng não và nhiễm trùng máu – **MenC**, **Hib** và **pneumococcal**, và viêm màng não gây ra do bệnh **quai bị (mumps)**.

- Bất cứ người lớn tuổi nào, 65 trở lên, cũng có thể chủng ngừa viêm màng nảo phế cầu khuẩn (pneumococcal meningistis). Những người thuộc mọi lứa tuổi có sức khỏe kém khiến họ có nguy cơ cao nhiễm bệnh phế cầu khuẩn đều có thể chích ngừa bệnh này

- Thuốc chủng ngừa lao (TB vaccine) (gọi là **BCG**) cung cấp sự bảo vệ đặc biệt cho trẻ em chống lại viêm lao màng não. Tại Ái Nhĩ Lan tất cả trẻ sơ sinh được chủng ngừa loại thuốc này khi mới sinh, và tại Vương Quốc Anh, thuốc được chích cho các trẻ sơ sinh và các trẻ em lớn hơn chưa chủng ngừa và những người lớn có nguy cơ cao về Lao (TB). Điều này có thể là vì nơi họ sinh sống hoặc đã sinh sống trong quá khứ, hoặc là nơi họ làm việc, hoặc vì cha mẹ hoặc ông bà họ đến từ một nước có tỷ lệ cao về bệnh Lao.

- Những du khách quốc tế có thể cần chủng ngừa viêm màng não với loại thuốc đặc biệt gọi là chủng ngừa "bốn trong một". Loại thuốc này giúp phòng ngừa viêm màng não và nhiễm trùng máu gây ra do 4 nòi khác nhau: **Men A, C, Y và W135**. Ngày nay, muốn xin chiếu khán nhập cảnh vào Saudi Arabia để hành hương hay làm việc theo mùa cần có một chứng chỉ chủng ngừa còn hiệu lực trong vòng 3 năm chứng minh quý vị đã chủng ngừa màng não cầu khuẩn "bốn trong một" ACWY. Quý vị phải chủng ngừa và lấy chứng chỉ do bác sĩ hoặc phòng khám du lịch cấp ít nhất 3 tuần trước khi khởi hành đi Saudi Arabia. Nếu quý vị du hành với trẻ em dưới 2 tuổi, quý vị cần thực hiện việc này hơn 3 tháng trước khi khởi hành, vì trẻ em cần phải chích hai mũi, mỗi mũi cách nhau 3 tháng.

- Du khách đến Phi Châu cũng có thể cần chủng ngừa với loại thuốc bốn trong một. Phòng mạch của bác sĩ hoặc một phòng khám du lịch có thể báo cho quý vị biết những quốc gia nào bi ảnh hưởng và thu xếp để quý vị được chủng ngừa, nếu cần.

Hãy nhớ, có nhiều loại viêm màng não và nhiễm trùng máu không thể phòng ngừa được. Phần lớn bệnh viêm màng não và nhiễm trùng máu tại Vương Quốc Anh và Ái Nhĩ Lan gây nên do **MenB, và không có thuốc chủng ngừa nó**. Vì vậy, một điều quan trọng là hiểu biết những triệu chứng của bệnh viêm màng não và nhiễm trùng máu để bảo vệ quý vị và gia đình.

Viêm màng não và nhiễm trùng máu có những triệu chứng gì?

Hiểu biết các triệu chứng

Xin giữ tài liệu này để tra khảo

- Trước hết viêm màng não và nhiễm trùng máu khó nhận thấy. Các triệu chứng có thể xuất hiện theo bất cứ thứ tự nào, nhưng những triệu chứng đầu tiên thông thường là sốt, ói mửa, nhức đầu và cảm thấy không khỏe, giống như những bệnh nhẹ. Những triệu chứng "cờ đỏ" 🚩 hay những triệu chứng báo hiệu sớm thường xuất hiện sớm hơn đối với những triệu chứng viêm màng não, như cứng đờ và không thích ánh sáng, và xảy ra trước khi những triệu chứng trầm trọng 🔴 hơn.
- Không phải tất cả mọi người đều có những triệu chứng này.
- Bệnh nhiễm trùng máu có thể xảy ra cùng hoặc không cùng với viêm màng não.

	Nhiễm trùng máu	Viêm màng não
Sốt và/hoặc ói mửa	⚪	⚪
Đau đầu trầm trọng		⚪
Đau chân tay/ khớp/cơ bắp (đôi khi đau bụng/tiêu chảy)	🚩	
Lạnh bàn tay và bàn chân/run rẩy	🚩	
Da tái hoặc có lốm đốm	🚩	
Thở nhanh/khó thở	⚪	
Sởi (Ban đỏ) (cùng khắp thân thể)	🔴	🔴 không hiện diện trên tất cả các trường hợp
Cứng cổ		⚪ không thường xảy ra đối với trẻ em
Không thích ánh sáng chói		⚪ không thường xảy ra đối với trẻ em
Rất buồn ngủ/đờ đẫn/khó thức dậy	🔴	🔴
Bối rối/hôn mê	🔴	🔴
Cơn động kinh (ngất xỉu) cũng có thể xảy ra		🔴

Có những triệu chứng đặc biệt mà quý vị có thể thấy nơi trẻ sơ sinh không?

Có. Những triệu chứng khác nơi trẻ sơ sinh cần phải chú ý gồm có:

- Chấm nhỏ mềm căng hoặc phồng lên trên đầu trẻ sơ sinh
- Từ chối không ăn (biếng ăn)
- Cáu kỉnh khi được bế lên, với tiếng khóc thét hoặc rên rỉ
- Cơ thể cứng với những cử động giật nẩy người lên, hoặc mềm nhũn và không còn sự sống

Trẻ sơ sinh nhiễm bệnh một cách nhanh chóng,vậy hãy thường xuyên kiểm tra.

Có phải mọi người với bệnh viêm màng não và nhiễm trùng máu có cùng những triệu chứng này không?

Không. Không phải mọi người đều có những triệu chứng này và chúng xuất hiện không theo một thứ tự nào. Nếu có sởi (ban đỏ), quý vị nên Thử Nghiệm bằng cách lăn mặt thành ly gọi là Tumbler Test để kiểm tra. Ấn mặt ly thủy tinh một cách chặt chẻ lên chỗ có sởi đỏ. Nếu sởi đỏ không mờ đi và quý vị có thể nhìn thấy qua mặt thành ly, hãy xin điều trị ngay.

Sởi có thể khó nhìn thấy trên da sậm. Vì vậy nên kiểm tra xem có chấm nào không trên khắp thân thể, đặc biệt trên những vùng da sáng màu hơn như lòng bàn tay hoặc lòng bàn chân. Kiểm tra cả trên bụng, phía trong mí mắt và trên vòm miệng.

Hãy nhớ, một người bệnh nhiều cũng cần được sự giúp đở của y khoa dầu là chỉ có vài chấm, có sởi phai dần, hoặc không có nổi sởi gì cả.

Tôi nên làm gì nếu tôi nghĩ một người nào đó mang bệnh viêm màng não hoặc nhiễm trùng máu?

Một người mang bệnh viêm màng não hoặc nhiễm trùng máu có thể là người bệnh rất nhiều trong thời gian rất ngắn. Vì vậy, nếu có một người nào đó bị bệnh, phải kiểm tra các triệu chứng thường xuyên. Nếu quý vị nghĩ đó là bệnh viêm màng não hoặc nhiễm trùng máu, hãy xin giúp đỡ chữa trị tức khắc.

Meningitis Research Foundation **Free***fone* 24 hour helpline
(Đường dây *điện thoại* **Miễn phí** 24 giờ của Hội Nghiên Cứu Viêm Màng Não)

UK (Vương Quốc Anh)- **080 8800 3344**

Republic of Ireland (Cộng Hòa Ái Nhĩ Lan)- **1800 41 33 44**

Head Office (Văn phòng Trung ương):	Scotland Office (Chi nhánh Tô Cách Lan):	Northern Ireland Office (Chi nhánh Bắc Ái Nhĩ Lan):	Republic of Ireland Office Chi nhánh Cộng Hòa Ái Nhĩ Lan):
Midland Way Thornbury Bristol BS35 2BS ĐT: 01454 281811	28 Alva Street Edinburgh EH3 9PP ĐT: 0131 510 2345	71 Botanic Avenue Belfast BT7 1JL ĐT: 028 9032 1283	63 Lower Gardiner Street Dublin 1 ĐT: 01 819 6931

Hội Nghiên Cứu Viêm Màng Não là một tổ chức từ thiện đăng ký hoạt động tại Anh Quốc và Xứ Wales dưới số 1091105, tại Tô Cách Lan số SC037586, & tại Ái Nhĩ Lan số CHY 12030.
© Hội Nghiên Cứu Viêm Màng Não 2007

Translated by
K International plc
The Multilingual Solutions Company